

„Õhtuleht“ 28.9.90

BALLETIÕHTU «ESTONIAS»

«Estonia» teatri selle hooaja esimene esietendus on balletiõhtu, mis koosneb kolmest lühiballetist. Esimesed kaks on lavastanud ameeriklannast koreograaf Rootsist, Jeanne Yasko. Teda kohtasime juba kevadel nüüdiskoreograafia päevadel nii tantsija kui lavastajana.

Mõlemale balletile on kostüümid kujundanud Ann Lumiste.

Balletiõhtu viimase osa «Bussipeatus» koreograaf, lavastaja ja kostüümide autor on Tiina Lindfors Soomest. Ka tema esines meil kevadel. «Bussipeatus» muusika on Andy Summersilt ja Robert Frippilt.

Jeanne Yasko alustas õpinguid New Yorgis. Seejärel töötas ta vabakutselise tantsijana: 1973—1983 esines Inglismaal, pärast Mandri-Euroopas (Berliinis, Münchenis, Budapestis jm.). Viimased 6 aastat on ta aga elanud ja töötanud Stockholmis. Praegu on J. Yasko hakanud erilist tähelepanu pöörama 30.—40. aastate modernitantsule.

«Tantsijate valimine ei olnud kõige kergem, kuna meie teatris pole kõik kaugelki mitte nõus nüüdistsantsuga kaasa tegema. Uue stiiliga kohanemine võtab aega palju aastaid. Meie tantsijatele on see täiesti uus maailm» ütles J. Yasko.

«Vaikse kaose» lavastamisega oli rohkem raskusi. Muusika kirjutamist oodati Sven Grünbergilt, kuid kahjuks see soov ei täitunud. Seejärel langes valik A. Pärdi teosele «Fratres», mis

sobis lavastajale väga hästi. Nii seatigi tants A. Pärdi muusikale.

Lavastajana tundub J. Yaskole, et meil Eestis tantsitakse sellepärast, et see on töö, mitte armastusest balleti vastu. Kahju on ka sellest, et üksteise mõistmine oli töö käigus vaevaline tavaliselt ikka tõlgi kaudu.

T. Lindfors sai «Bussipeatus» idee 1987. aastal Soomes etendunud balletist «Buss». Täiesti uue loo lavastamine oleks võtnud liiga palju aega, seetõttu oli «Buss» selleks igati sobiv, väitis ta.

T. Lindfors arvas, et meil siin kiputakse kõikide stiilide vahele tõmbama tugevaid piire, millest üle astumine oleks nagu kuritegu. Välismaailmas on aga vältimatu, et kutseline tantsija valdab nii modernset kui ka klassikalist tantsu.

J. Yasko: «Tihti on modernsest balletist kujunenud arusaam, et see on kole ja inetu, klassikaline ballett seevastu aga ilus, puhas ja tõeline. Mujal on niisugune mõtteviis juba minevik. Teil kahjuks võtab see aega.»

Etenduses teevad solistidena kaasa Saima Kränig, Meelis Pakri, Igor Vassin, Andrus Kambre, Irina Pähn, Priit Kripson jt. «Estonia» teater on väga tänulik J. Yaskole ja T. Lindforsile.

SILJA KUKK

Stseen «Kilpkonna jalutuskäigust».

Gunnar Vaidla foto